

Привремени смештај робе

и

царинско складиштење

Смештај– опште одредбе

Члан 202 ЦЗ

У поступку смештаја, страна роба може се смештати на царинском подручју Републике Србије, а да не подлеже:

- плаћању увозних дажбина;
- другим дажбинама које се плаћају при увозу;
- мерама трговинске политике, ако се њима не забрањује улазак робе на царинско подручје Републике Србије или излазак из њега.

Царинско складиштење

Чланови 205-207 ЦЗ

У поступку царинског складиштења страна роба може се смештати у просторијама или на другом месту које је царински орган одобрио за тај поступак и које је под царинским надзором (царинска складишта).

- Царинско складиште може бити јавно царинско складиште, које може да користи свако лице ради складиштења робе или приватно царинско складиште, намењено за смештај робе од стране носиоца одобрења за царинско складиштење.
- Роба стављена у поступак царинског складиштења може бити привремено изнета из царинског складишта и то изношење, осим у случајевима више силе, царински орган унапред одобрава.
- Роба у привременом смештају може бити привремено изнета само у случајевима више силе

Одредбом члана 352. Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима ("Сл. гласник РС", бр. 39/2019) су прописани типови царинског складишта за који се издаје одобрење и то :

- **Тип I:** подразумева царинско складиште, код којег је одговорност носиоца одобрења за држање царинског складишта и носиоца поступка, у циљу испуњења обавеза утврђених чланом 207/1 ЦЗ; (раније Тип А)
- **Тип II:** подразумева царинско складиште, код којег је одговорност на носиоцу поступка, у циљу испуњења обавеза утврђених чланом 207/2 ЦЗ ;(раније Тип Б)
- **Приватно царинско складиште**, које је намењено за смештај робе од стране носиоца одобрења за царинско складиштење; (раније Тип Ц, Д и Е)
 - Везано за **Тип Е-Роба у привременом смештају може бити смештена само у простор за привремени смештај у складу са чланом 131. Закона** или, ако је оправдано, на другим местима које је одредио или одобрио царински орган.
- Чланом 2/29 Уредбе прописано је и јавно царинско складиште **Тип III – царинско складиште којим управљају царински органи:** (раније Тип Ф)

Смештај домаће робе

Царински орган може, ако постоји економска потреба и ако то неће неповољно утицати на царински надзор, одобрити смештај домаће робе у простор за привремени смештај или царинско складиште.

Та роба се неће сматрати робом у привременом смештају или у поступку царинског складиштења.

Када се домаћа роба смешта се на основу комерцијалног документа (нпр. отпремнице, фактуре и сл.) евиденција држаоца царинског складишта, мора бити таква да омогућава царински надзор над робом, а роба мора бити обележена (нпр. путем налепнице "домаћа роба" и сл.).

Смештај

- Одобрена или одређена локација може представљати целу зграду, у зависности од појединачног случаја, простор у згради, земљиште, силос или резервоар.
- У случају опасних или кварљивих роба односно роба за које се захтевају посебни услови смештаја из одређених разлога (нпр. лекови, радиоактивне материје, хемикалије итд.), у одобрењу за држање простора за привремени смештај или царинско складиште наводи се да су иста посебно опремљена за пријем такве робе .
- Роба се из одобреног простора за привремени смештај може привремено изнети у случајевима више силе (нпр. несрећа, пожара, поплаве, итд.). Носилац одобрења има обавезу да уколико се деси овакав догађај одмах обавестити надзорни царински орган.

Подношење захтева и доношење одобрења

- Подношење захтева за спроводи се у складу са одредбама члана 17. Закона (одредбе које се односе на подношење захтева и доношење царинских одлука).
- Захтев за одобрење се подноси царинарници надлежној према месту где се налази или где је доступна књиговодствена евиденција подносиоца захтева и где би требало да се, у целини или делимично, спроведу активности на које се одлука односи, ако није другачије прописано.

Услови за издавање одобрења

Да би се одобрио управљање простором за привремени смештај подносилац захтева треба да испуњава следеће услове:

- да је пословно су настањен на царинском подручју Републике Србије;
- пружи неопходне доказе о исправном вођењу послова. **Под условом пружања неопходних доказа о исправном вођењу послова пре свега се може сматрати вођење одговарајуће евиденције у поступку царинског складиштења.** Сматра се да овлашћени привредни субјекат за царинска поједностављења испуњава овај услов ако је управљање простором за привремени смештај узето у обзир приликом одобравања статуса АЕОС.
- положи обезбеђење (гаранцију) у складу са одредбом члана 77. став 6. Закона (у ову сврху генерално се користи заједничко обезбеђење из члана 83. Закона),

Услови за издавање одобрења

Одобрење за управљање простором за приврени смештај може се поред услова прописних чланом 131. Закона дати само:

- **ако се простори не користе за малопродају;** За робу која се налази у привременом смештају не постоје посебни случајеви када је то дозвољено као у случају поступка царинског складиштења на основу члана 350. Уредбе, односно не постоји могућност одобравања малопродаје робе.*за чланове међународних организација, за војску или припаднике страних оружаних снага, према закљученим споразумима, за дипломатско или конзуларно особље, за друга лица, у складу са закљученим споразумима.
- **ако смештена роба представља опасност или постоји вероватноћа да може покварити другу робу или из других разлога захтева посебне просторе, односно роба за које се захтевају посебни услови смештаја из одређених разлога (нпр. лекови, радиоактивне материје, хемикалије итд.),**
- **ако просторима за приврени смештај управља искључиво носилац одобрења**

Носилац одобрења је одговоран да се роба у привременом смештају не изузима испод царинског надзора

Услови за издавање одобрења

Одобрење се даје само лицима која испуњавају све следеће услове:

- ако за царински дуг или остале дажбине које могу настати за робу стављену у привремени смештај или поступку царинског складиштења положи обезбеђење у складу са одредбом члана 77. закона, **осим ако је подносилац захтева ослобођен од обавезе полагања обезбеђења.**
- да царински орган може вршити надзор над поступком без увођења административних процедура које би биле несразмерне економским потребама самог процеса.

Евиденција

	Привремени смештај	Царинско складиште
1	•број одобрења неопходно за стављање робе у привремени смештај, по потреби;	•број одобрења неопходног за стављање робе у поступак царинског складиштења, по потреби;
2	•навођење одговарајуће декларације за привремени смештај за смештену робу, као и навођење одговарајућег завршетка привременог смештаја;	•МРН или, ако не постоји, други број или шифру којом се идентификују декларације по којима је роба стављена у поступак царинског складиштења или, ако је поступак царинског складиштења окончан у складу са чланом 187/1 Закона, информацију о начину на који је поступак окончан;
3	•податке који недвосмислено омогућују идентификацију царинских исправа, осим декларација, других исправа значајних за стављање робе у привремени смештај и осталих исправа значајних за одговарајуће окончање привременог смештаја;	•податке који недвосмислено омогућују идентификацију царинских исправа, осим декларација, других исправа значајних за стављање робе у поступак царинског складиштења и осталих исправа значајних за одговарајуће окончање поступка;
4	•податке о ознакама, идентификационим бројевима, броју и врсти колета, количини и уобичајени трговачки или технички опис робе и, по потреби, идентификационе ознаке контејнера неопходне за идентификацију робе;	•податке о ознакама, идентификационим бројевима, броју и врсти колета, количини и уобичајени трговачки или технички опис робе и, по потреби, идентификационе ознаке контејнера неопходне за идентификацију робе;
5	•место где се роба налази и податке о евентуалном кретању робе;	•место где се роба налази и податке о евентуалном кретању робе;
6	•царински статус робе;	•царински статус робе;
7	•податке о уобичајеним облицима руковања;	•податке о уобичајеним облицима руковања и, по потреби, ново тарифно сврставање проистекло из тих уобичајених облика руковања;
8		•ако се примењује члан 74. ст. 1. и 2. закона, трошкове складиштења или уобичајених облика руковања;
9		•податке који омогућују царински надзор и контролу употребе еквивалентне робе у складу са чланом 193. закона;
10		•ако је обавезно одвојено књиговодство, информације о врсти робе, царинском статусу и, по потреби, пореклу робе;
11		•податке о преносу права и обавеза у складу са чланом 189. закона, по потреби;
12	•ако евиденција није део главних пословних књига за царинске сврхе, упућење на те главне пословне књиге за царинске сврхе;	•ако евиденција није део главних пословних књига за царинске сврхе, упућење на те главне пословне књиге за царинске сврхе;
13	•додатне информације за посебне случајеве, на захтев царинских органа из оправданих разлога.	•додатне информације за посебне случајеве, на захтев царинских органа из оправданих разлога.

Прилози уз захтев

Поред захтева надлежном царинском органу подноси се :

- ✓ Доказ о правном основу за коришћење просторија, односно простора (право својине, закуп и сл.);
- ✓ доказ о адекватности просторија или локација (скица и технички опис просторија, односно простора намењених за царинско складиште);
- ✓ акт надлежног органа о испуњености посебних услова, ако су за смештај одређене робе прописани ти услови;
- ✓ изјава о испуњености техничких услова, односно изјава да је простор за смештај технички оспособљено за спровођење мера царинског надзора и царинске контроле (нпр. Рампа за преглед или друга одговарајућа опрема, вага, пратећи објекти и др.);
- ✓ доказ да је подносилац захтева у стању да испуни и посебне услове за управљање простором за привремени смештај или царинским складиштем, ако је то неопходно ради царинске контроле и надзора (нпр. Ради контроле стања залиха робе у течном или расутом стању поседовање мерног проточног инструмента, ваге или другог инструмента за мерење количине или тежине робе, који испуњава услове у погледу метролошке усаглашености).
- ✓ Опис мера сигурности како би се обезбедило да роба неће бити изузета испод царинског надзора.

Захтев за одобрење

Лице коме се издаје одобрење мора испунити све услове којим ће се гарантовати правилан рад простора за привремени смештај.

Провера испуњених услова у том погледу заснована је на информацијама садржаним у захтеву и приложеним документима, као и након завршетка провере у ИТ системима које користи царински орган.

Провера испуњености услова нарочито се односи на то да ли подносилац захтева:

- није озбиљно или непрекидно кршио царинске или пореске прописе,
- нема неплаћених царинских и других увозних дажбина,
- није субјект који је предмет извршења или стечајног поступка,
- поуздано испуњава обавезе утврђене у царинским и пореским прописима у претходном периоду у вези са увозом или извозом робе.

Обезбеђење

Ако је полагање обезбеђења обавезно, царински орган утврђује износ тог обезбеђења на нивоу једнаком тачном износу увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу и другим дажбинама које се наплаћују при увозу или извозу, ако тај износ може са сигурношћу да се утврди у време када се обезбеђење захтева.

Ако није могуће утврдити тачан износ, обезбеђење се утврђује у највишем износу увозних или извозних дажбина, који процени царински орган, а који одговара царинском дугу и другим дажбинама које се наплаћују при увозу или извозу, који су настали или би могли настати.

Члан 78 ЦЗ, Члан 205 Уредбе

Одређивање висине износа обезбеђења

Царински орган процењује висину износа обезбеђења у сваком конкретном случају. Процена висине се врши према очекиваним или уобичајеним залихама робе и процењене вредности робе, односно процењеног износа дажбина за исту и периоду просечног задржавања робе у привременом смештају или царинском складишту.

Подносилац захтева, гаранцију као заједничко обезбеђење, полаже у Управи царина, а поступак подношења, овере и прихватања те гаранције спроводи се у складу са чланом 144. Уредбе.

Одређивање висине износа обезбеђења

- Провера износа обезбеђења се врши једном годишње или ако је потребно и више пута (нпр. промена одобрења, нађене неправилности у вези са поступком, значајно повећан обим пословања у простору за царинско складиштење, итд.). Ако је лицу издато ново одобрење, провера се мора извршити након 3 месеца од одобравања држања простора за привремени смештај или царинског складишта.
- Носилац одобрења мора пре истека рока важења гаранције да достави нову гаранцију или да поднесе надзорном царинском органу продужење раније гаранције. Нова гаранција обавезно мора да садржи клаузулу да иста **преузима дугове из претходног периода**

Доношење одобрења

Царински орган проверава захтев подносиоца, затим врши провере услова за издавање одобрења, евиденцију и доказе о исправном вођењу послова, прилоге уз захтев, обезбеђење за плаћање царинског дуга и износ обезбеђења односно услове за ослобођење од полагања обезбеђења

Након тога врши проверу простора за које се захтев подноси и са подносиоцем захтева врши преглед управљања књиговодствених, складишних и робних докумената.

Надзорни царински орган

- ✓ Одобрење за управљање простором за привремени смештај или царинским складиштем се даје само ако царински орган може да врши царински надзор без увођења административних мера које су несразмерне привредним потребама.
- ✓ У том смислу узимају се у обзир реалне могућности надзорног царинског органа за спровођење мера царинског надзора и контроле, што пре свега значи време које је потребно за спровођење мера царинског надзора и контроле, као и прегледу робе декларисане за стављање у наредни царински поступак, број и врста потребних контрола (документарна и физичка), те потребни ресурси за то (ангажовање царинских службеника, возила, трошкови и друго).

Надзорни царински орган

- ✓ Приликом доношења одлуке царински орган мора узети у обзир све чињенице које су од значаја за контролу од стране надзорног царинског органа, праћење евиденције, као и праћења износа обезбеђења. Приликом одређивања надзорног царинског органа (царинска испостава или реферат) треба узети у обзир удаљеност или доступност истих у зависности од саобраћајница.
- ✓ Поред наведеног царински орган ће приликом одобравања водити рачуна и о удаљености надзорне царинске испоставе, као и потреби одређивања више надзорних испостава, узимајући у обзир видове транспорта (железнички, друмски, водни ..), као и одредаба Правиника о одређивању царинских органа за царињење одређених врста роба или спровођења одређених поступака.

Одобрење

Пре доношења одлуке која није у интересу странке, царински орган саопштава основе на којима намерава да заснива своју одлуку подносиоцу захтева, којем је дата могућност да изрази свој став у оквиру одређеног рока, који тече од дана када је примио то саопштење или се сматра да га је примио. Након истека тог рока, подносилац захтева се обавештава, у одговарајућем облику, о одлуци.

Царински орган доноси одлуку у складу са чланом 17. Закона.

Одобрење се издаје на неодређено време.

Ослобођење од полагања обезбеђења

- Уколико држалац простора за привремени смештај поднесе **захтев за ослобођење од полагања обезбеђења**, у њему треба да наведе све чињенице и податке који ће царинарници омогућити проверу испуњености услова за издавање одобрења.

Ослобођење од полагања обезбеђења

Потребно је приложити све расположиве доказе, односно исправе којима се доказују наводи из захтева, а то између осталог може бити:

- извод из евиденције дужника (подносиоца захтева) о плаћању царинског дуга,
- потврда да су измирене све царинске и пореске обавезе,
- подаци о укупно оствареном промету добара и услуга у означеном периоду,
- детаљан списак робе у поступку складиштења у означеном периоду,
- доказ о солвентности дужника-подносиоца захтева (БОН-1, БОН-2, Scoring...),
- детаљан списак учињених царинских прекршаја,
- и остали докази које царински орган сматра потребним.

Ослобођење од полагања обезбеђења

Приликом доношења одлуке надлежна царинарница ће проверити и утврдити све релевантне чињенице у погледу пословања подносиоца захтева у временском периоду од две године и то:

- Да ли је у означеном периоду била активирана гаранција за поступак складиштења као облик обезбеђења за наплату царинског дуга.
- Да ли је подносилац захтева кажњаван за царинске прекршаје због неиспуњавања обавеза из поступка складиштења или незаконитих поступања са робом и да ли учестало врши царинске прекршаје.

Надлежна царинарница ће прибавити и **извештај надзорне царинске испоставе** о раду и пословању у означеном периоду (да ли се подносилац захтева придржавао обавеза које произилазе из одобрења у погледу вођења евиденције, поштовања рокова и др.).

Кретање робе

Кретање робе у поступку царинског складиштења, између различитих царинских складишта, до успостављања електронских система, вршиће се на следећи начин:

- у случају када се кретање робе врши између два различита царинска складишта над којим надзор врше два различита надзорна царинска органа кретање ће се спроводити применом поступка транзита.
- у случају када се кретање робе врши између два различита царинска складишта над којим надзор врши исти надзорни царински орган, за робу која се премешта у друго царинско складиште подноси се само нова царинска декларација за поступак царинског складиштења (УВ7) са шифром поступка 7171.

Кретање робе

Кретање робе која је стављена **у поступак царинског складиштења** може се одвијати на царинском подручју Републике Србије **без царинских формалности** у случају кретања:

- од надзорне царинске испоставе до складишта,
- од складишта до надзорне царинске испоставе или било које царинске испоставе која је наведена у одобрењу која је овлашћена за пуштање робе у даљи царински поступак или за прихватање декларације о поновном извозу ради окончања поступка.

Уобичајена употреба

Роба стављена у поступак царинског складиштења може бити предмет уобичајених облика поступања који се обављају ради њеног очувања, побољшања изгледа или тржишног квалитета или њене припреме за дистрибуцију или даљу продају (члан 191 Закона).

Уобичајени облици руковања не морају бити одобрени од стране царинског органа.

Царинске испоставе нису обавезне да врше одобравања тих поступака уколико је приликом одобравања управљања царинским складиштем одобрење дато на захтев подносиоца наведено у рубрици 23 додатног обрасца одобрења за управљање царинским складиштем.

Списак поступака уобичајене употребе које власник може користити у царинском складишту је наведен у Прилогу 29 Уредбе.

Облици руковања са робом

Не искључујући чињеницу да страна роба остаје под царинским надзором док се њен царински статус не промени, док се не изнесе са царинског подручја Републике Србије или уништи, роба **у привременом смештају** може бити предмет само оних облика поступања којима би се она *очувала у непромењеном стању, без мењања њеног изгледа или техничких карактеристика.*

Завршетак привременог смештаја и рок

Страна роба која се налази у привременом смештају ставља се у царински поступак или се поново извози у року од **90 дана**. Декларант може да изабере, осим ако је другачије предвиђено, царински поступак у који ће ставити робу, под условима за тај поступак, независно од природе или количине робе, земље порекла, отпреме или одредишта.

- Када се сва роба обухваћена декларацијом за привремени смештај или декларацијом за царинско складиштење раздужи, евиденција ове декларације се окончава. Раздужење евиденције као и окончавање декларација за привремени смештај **мора бити ажурно и на време.**
- Роба за коју је окончан смештај може остати у одобреном простору до њеног преузимања од стране власника робе или лица које има слична права располагања са робом (у складу са условима из уговора о смештају робе или њене отпреме из одобреног простора).
- **Држалац простора** за привремени смештај и/или царинског складишта је **дужан такву робу видно обележити** и унети податак у своју евиденцију позивањем на број документа раздужења привременог смештаја. Када роба напусти простор за привремени смештај евиденција мора садржати и датум издавања робе, без обзира на датум окончавања смештаја.

Укидање, измена или суспензија одобрења

- Царински орган који је донео одлуку може у било ком тренутку да је поништи, измени или укине, ако одлука није у складу са царинским прописима, не доводећи у питање одредбе предвиђене другим прописима, а које се односе на случајеве у којима су одлуке неважеће или постају ништаве.
- На основу члана 22. Закона укидање, измена или суспензија повољне одлуке не утиче на робу која је, у тренутку када укидање, измена или суспензија производе правно дејство, већ била стављена и још увек је у поступку царинског складиштења на основу укинуте, измењене или суспендоване одлуке, осим ако подносилац захтева не захтева другачије.
- Конкретно, уколико се одобрење за укида, мења или суспендује, роба која је у привременом смештају и поступку царинског складиштења, може се ставити у царински поступак по захтеву декларанта уколико су испуњени услови за тај поступак.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

Жељко Ђоковић